ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 26.10.2021
COM(2021) 668 final

2021/0348 (NLE)

Πρόταση

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με τη θέση που πρέπει να ληφθεί εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο πλαίσιο της σύμβασης για την προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος και των παρακτίων περιοχών της Μεσογείου (στο εξής: σύμβαση της Βαρκελώνης) όσον αφορά την έκδοση απόφασης για την τροποποίηση των παραρτημάτων του πρωτοκόλλου για την προστασία της Μεσογείου Θαλάσσης από τη ρύπανση που προκαλείται από την εξερεύνηση και την εκμετάλλευση του θαλάσσιου βυθού και του υπεδάφους του (στο εξής: πρωτόκολλο υπεράκτιων δραστηριοτήτων)

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

1. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Η παρούσα πρόταση αφορά την απόφαση για τον καθορισμό της θέσης που πρέπει να ληφθεί εξ ονόματος της Ένωσης στην 22η σύνοδο των συμβαλλόμενων μερών της σύμβασης για την προστασία της Μεσογείου Θαλάσσης από τη ρύπανση (στο εξής: σύμβαση της Βαρκελώνης) και των πρωτοκόλλων της, όσον αφορά την προβλεπόμενη έκδοση απόφασης για την τροποποίηση των παραρτημάτων του πρωτοκόλλου για την προστασία της Μεσογείου Θαλάσσης από τη ρύπανση που προκαλείται από την εξερεύνηση και την εκμετάλλευση του θαλάσσιου βυθού και του υπεδάφους του (στο εξής: πρωτόκολλο υπεράκτιων δραστηριοτήτων).

2. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

2.1. Πρωτόκολλο για την προστασία της Μεσογείου Θαλάσσης από τη ρύπανση που προκαλείται από την εξερεύνηση και την εκμετάλλευση του θαλάσσιου βυθού και του υπεδάφους του

Η σύμβαση της Βαρκελώνης και τα επτά πρωτόκολλά της, που εγκρίθηκαν στο πλαίσιο του σχεδίου δράσης για τη Μεσόγειο, αποτελούν την κύρια περιφερειακή νομικά δεσμευτική πολυμερή περιβαλλοντική συμφωνία για τη Μεσόγειο Θάλασσα.

Το πρωτόκολλο υπεράκτιων δραστηριοτήτων είναι ένα από τα επτά πρωτόκολλα της σύμβασης της Βαρκελώνης. Εξετάζει όλες τις πτυχές των υπεράκτιων δραστηριοτήτων πετρελαίου και φυσικού αερίου στη Μεσόγειο και περιλαμβάνει μέτρα για τη μείωση της ρύπανσης από όλες τις φάσεις των υπεράκτιων δραστηριοτήτων, καθώς και για την αντιμετώπιση περιστατικών υπεράκτιας ρύπανσης, συμπεριλαμβανομένων πτυχών που αφορούν την ευθύνη και την αποζημίωση.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση είναι συμβαλλόμενο μέρος του πρωτοκόλλου υπεράκτιων δραστηριοτήτων[1].

2.2. Η σύνοδος των συμβαλλόμενων μερών της σύμβασης της Βαρκελώνης και των πρωτοκόλλων της

Στη σύνοδο των συμβαλλόμενων μερών της σύμβασης της Βαρκελώνης και των πρωτοκόλλων της συμμετέχουν υπουργοί και ανώτεροι αξιωματούχοι που εκπροσωπούν όλα τα συμβαλλόμενα μέρη της σύμβασης της Βαρκελώνης και των πρωτοκόλλων της.

Σύμφωνα με το άρθρο 31 του πρωτοκόλλου υπεράκτιων δραστηριοτήτων, στο εν λόγω πρωτόκολλο εφαρμόζονται οι διατάξεις της σύμβασης της Βαρκελώνης που αφορούν τα πρωτόκολλα.

Σύμφωνα με το άρθρο 25 της σύμβασης της Βαρκελώνης, η Ευρωπαϊκή Ένωση (στο εξής: Ένωση) ασκεί το δικαίωμα ψήφου της με αριθμό ψήφων ίσο προς τον αριθμό των κρατών μελών της τα οποία αποτελούν συμβαλλόμενα μέρη της σύμβασης αυτής και ενός ή περισσότερων πρωτοκόλλων. Η Ένωση δεν μπορεί να ασκήσει το δικαίωμα ψήφου της στις περιπτώσεις που τα κράτη μέλη της ασκούν το δικό τους, και αντιστρόφως.

Σύμφωνα με το άρθρο 22 της σύμβασης της Βαρκελώνης, οι τροποποιήσεις εγκρίνονται με πλειοψηφία τριών τετάρτων των συμβαλλόμενων μερών του εν λόγω πρωτοκόλλου.

[1] ΕΕ L 4 της 9.1.2013, σ. 13-14.

2.3. Η προς έκδοση πράξη της 22ης συνόδου των συμβαλλόμενων μερών της σύμβασης της Βαρκελώνης και των πρωτοκόλλων της

Κατά την 22η σύνοδό τους στις 7-10 Δεκεμβρίου 2021, τα συμβαλλόμενα μέρη της σύμβασης της Βαρκελώνης και του πρωτοκόλλου υπεράκτιων δραστηριοτήτων, το οποίο εξετάζει όλες τις πτυχές των υπεράκτιων δραστηριοτήτων πετρελαίου και φυσικού αερίου στη Μεσόγειο και περιλαμβάνει μέτρα για τη μείωση της ρύπανσης από όλες τις φάσεις των υπεράκτιων δραστηριοτήτων και για την αντιμετώπιση συμβάντων υπεράκτιας ρύπανσης (στο εξής: προς έκδοση πράξη).

Οι προτεινόμενες τροποποιήσεις αποσκοπούν στην τροποποίηση των παραρτημάτων I, II, III, IV και VII Α του πρωτοκόλλου υπεράκτιων δραστηριοτήτων, ώστε να ευθυγραμμιστούν με τις σημαντικές κανονιστικές, επιστημονικές και τεχνικές εξελίξεις, τόσο σε περιφερειακό όσο και σε παγκόσμιο επίπεδο, όσον αφορά τις υπεράκτιες δραστηριότητες, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών εξελίξεων στο πλαίσιο του συστήματος της σύμβασης της Βαρκελώνης και του σχεδίου δράσης για τη Μεσόγειο.

Οι τροποποιήσεις των παραρτημάτων του πρωτοκόλλου υπεράκτιων δραστηριοτήτων θα είναι δεσμευτικές για την Ένωση, σύμφωνα με το άρθρο 29 της σύμβασης της Βαρκελώνης.

3. ΘΕΣΗ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΛΗΦΘΕΙ ΕΞ ΟΝΟΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΈΝΩΣΗΣ

Η ανάγκη προστασίας της θαλάσσιας βιοποικιλότητας και των οικοσυστημάτων στη Μεσόγειο Θάλασσα, μεταξύ άλλων και στις θαλάσσιες περιοχές πέραν της εθνικής δικαιοδοσίας, έχει αναγνωριστεί επανειλημμένα.

Οι τροποποιήσεις των παραρτημάτων του πρωτοκόλλου υπεράκτιων δραστηριοτήτων θα επικαιροποιήσουν τα παραρτήματα του πρωτοκόλλου υπεράκτιων δραστηριοτήτων ώστε να αντικατοπτρίζουν τις σημαντικές κανονιστικές, επιστημονικές και τεχνικές εξελίξεις, τόσο σε περιφερειακό όσο και σε παγκόσμιο επίπεδο, όσον αφορά τις υπεράκτιες δραστηριότητες, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών εξελίξεων στο πλαίσιο του συστήματος της σύμβασης της Βαρκελώνης και του σχεδίου δράσης για τη Μεσόγειο, με ιδιαίτερη έμφαση στις εξελίξεις που σχετίζονται με την εφαρμογή της οικοσυστημικής προσέγγισης και τη βιώσιμη κατανάλωση και παραγωγή.

Ενόψει της 22ης συνόδου των συμβαλλόμενων μερών της σύμβασης της Βαρκελώνης και των πρωτοκόλλων της, είναι αναγκαία η λήψη θέσης από την Ένωση όσον αφορά την προς έκδοση πράξη, δεδομένου ότι θα τροποποιήσει τα παραρτήματα του πρωτοκόλλου υπεράκτιων δραστηριοτήτων. Οι εν λόγω τροποποιήσεις θα είναι δεσμευτικές για την Ένωση, σύμφωνα με το άρθρο 29 της σύμβασης της Βαρκελώνης. Δεδομένου ότι οι τροποποιήσεις των παραρτημάτων θα επικαιροποιήσουν τις απαιτήσεις σχετικά με την προστασία της Μεσογείου Θαλάσσης, θα τροποποιήσουν τις διεθνείς δεσμεύσεις και φιλοδοξίες της Ένωσης και θα βελτιώσουν την προστασία του περιβάλλοντος, προτείνεται να υποστηρίξει η Ένωση την έκδοση της προβλεπόμενης πράξης.

4. ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ

4.1. Διαδικαστική νομική βάση

4.1.1. Αρχές

Το άρθρο 218 παράγραφος 9 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) προβλέπει την έκδοση αποφάσεων για τον καθορισμό «*των θέσεων που θα πρέπει να ληφθούν, εξ ονόματος της Ένωσης, σε όργανο που συνιστάται από δεδομένη συμφωνία, όταν το*

εν λόγω όργανο καλείται να θεσπίσει πράξεις που παράγουν έννομα αποτελέσματα, με εξαίρεση τις πράξεις που συμπληρώνουν ή τροποποιούν το θεσμικό πλαίσιο της συμφωνίας».

Η έννοια των «πράξεων που παράγουν έννομα αποτελέσματα» περιλαμβάνει πράξεις που παράγουν έννομα αποτελέσματα δυνάμει των κανόνων του διεθνούς δικαίου που διέπουν το εκάστοτε όργανο.

4.1.2. Εφαρμογή στην προκειμένη περίπτωση

Η σύνοδος των συμβαλλομένων μερών της σύμβασης της Βαρκελώνης και των πρωτοκόλλων της αποτελεί όργανο που έχει συσταθεί με συμφωνία, και συγκεκριμένα με τη σύμβαση της Βαρκελώνης.

Η προς έκδοση πράξη θα τροποποιήσει τα παραρτήματα ενός από τα πρωτόκολλα της σύμβασης της Βαρκελώνης, και συγκεκριμένα του πρωτοκόλλου υπεράκτιων δραστηριοτήτων, και, ως εκ τούτου, η έκδοσή της συνιστά πράξη που παράγει έννομα αποτελέσματα.

Η προς έκδοση πράξη δεν συμπληρώνει ούτε τροποποιεί το θεσμικό πλαίσιο της σύμβασης της Βαρκελώνης και των πρωτοκόλλων της.

Συνεπώς, η διαδικαστική νομική βάση για την προτεινόμενη απόφαση είναι το άρθρο 218 παράγραφος 9 της ΣΛΕΕ.

4.2. Ουσιαστική νομική βάση

4.2.1. Αρχές

Η ουσιαστική νομική βάση για την έκδοση απόφασης δυνάμει του άρθρου 218 παράγραφος 9 της ΣΛΕΕ εξαρτάται πρωτίστως από τον στόχο και το περιεχόμενο της προς έκδοση πράξης σε σχέση με την οποία λαμβάνεται θέση εξ ονόματος της Ένωσης. Εάν η προς έκδοση πράξη επιδιώκει διττό σκοπό ή έχει δύο συνιστώσες και εάν ένας από τους σκοπούς ή μία από τις συνιστώσες μπορεί να χαρακτηριστεί κύριος/-α, ενώ ο/η άλλος/-η έχει απλώς παρεπόμενο χαρακτήρα, η απόφαση δυνάμει του άρθρου 218 παράγραφος 9 της ΣΛΕΕ πρέπει να στηρίζεται σε μία και μόνο ουσιαστική νομική βάση, ήτοι εκείνη που επιβάλλει ο κύριος ή πρωτεύων σκοπός ή συνιστώσα.

4.2.2. Εφαρμογή στην προκειμένη περίπτωση

Ο κύριος στόχος και το περιεχόμενο της προς έκδοση πράξης σχετίζονται με την προστασία του περιβάλλοντος.

Συνεπώς, η ουσιαστική νομική βάση για την προτεινόμενη απόφαση είναι το άρθρο 192 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ.

4.3. Συμπέρασμα

Η νομική βάση της προτεινόμενης απόφασης θα πρέπει να είναι το άρθρο 192 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ, σε συνδυασμό με το άρθρο 218 παράγραφος 9 της ΣΛΕΕ.

2021/0348 (NLE)

Πρόταση

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με τη θέση που πρέπει να ληφθεί εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο πλαίσιο της σύμβασης για την προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος και των παρακτίων περιοχών της Μεσογείου (στο εξής: σύμβαση της Βαρκελώνης) όσον αφορά την έκδοση απόφασης για την τροποποίηση των παραρτημάτων του πρωτοκόλλου για την προστασία της Μεσογείου Θαλάσσης από τη ρύπανση που προκαλείται από την εξερεύνηση και την εκμετάλλευση του θαλάσσιου βυθού και του υπεδάφους του (στο εξής: πρωτόκολλο υπεράκτιων δραστηριοτήτων)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 192 παράγραφος 1, σε συνδυασμό με το άρθρο 218 παράγραφος 9,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Το πρωτόκολλο της σύμβασης για την προστασία της Μεσογείου Θαλάσσης από τη ρύπανση (στο εξής: σύμβαση της Βαρκελώνης) για την προστασία της Μεσογείου Θαλάσσης από τη ρύπανση που προκαλείται από την εξερεύνηση και την εκμετάλλευση του θαλάσσιου βυθού και του υπεδάφους του (στο εξής: πρωτόκολλο υπεράκτιων δραστηριοτήτων) συνήφθη από την Ένωση με την απόφαση 2013/5/ΕΕ του Συμβουλίου[2] και άρχισε να ισχύει στις 29 Μαρτίου 2013.

(2) Σύμφωνα με το άρθρο 18 της σύμβασης της Βαρκελώνης, η σύνοδος των συμβαλλόμενων μερών της σύμβασης της Βαρκελώνης και των πρωτοκόλλων της μπορεί να εγκρίνει τροποποιήσεις των πρωτοκόλλων της σύμβασης.

(3) Κατά την 22η σύνοδό τους στις 7-10 Δεκεμβρίου 2021, τα συμβαλλόμενα μέρη της σύμβασης της Βαρκελώνης και των πρωτοκόλλων της πρόκειται να εκδώσουν απόφαση για την τροποποίηση των παραρτημάτων του πρωτοκόλλου για την προστασία της Μεσογείου Θαλάσσης από τη ρύπανση που προκαλείται από την εξερεύνηση και την εκμετάλλευση του θαλάσσιου βυθού και του υπεδάφους του (στο εξής: πρωτόκολλο υπεράκτιων δραστηριοτήτων).

(4) Είναι αναγκαίο να καθοριστεί η θέση που πρέπει να ληφθεί εξ ονόματος της Ένωσης στη σύνοδο των συμβαλλόμενων μερών της σύμβασης της Βαρκελώνης και των πρωτοκόλλων της, διότι η απόφαση θα εγκρίνει τροποποιήσεις των παραρτημάτων του πρωτοκόλλου υπεράκτιων δραστηριοτήτων, οι οποίες θα είναι δεσμευτικές για την Ένωση.

(5) Καθώς οι προβλεπόμενες τροποποιήσεις των παραρτημάτων θα επικαιροποιήσουν τις απαιτήσεις σχετικά με την προστασία της Μεσογείου Θαλάσσης, θα επηρεάσουν τις διεθνείς δεσμεύσεις και φιλοδοξίες της Ένωσης και θα βελτιώσουν την προστασία του περιβάλλοντος, προτείνεται να υποστηρίξει η Ένωση την έκδοση της απόφασης,

[2] ΕΕ L 4 της 9.1.2013, σ. 13-14.

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Η θέση που πρέπει να ληφθεί εξ ονόματος της Ένωσης στην 22η σύνοδο των συμβαλλόμενων μερών της σύμβασης της Βαρκελώνης και των πρωτοκόλλων της είναι η στήριξη της έκδοσης της απόφασης για την τροποποίηση των παραρτημάτων του πρωτοκόλλου για την προστασία της Μεσογείου Θαλάσσης από τη ρύπανση που προκαλείται από την εξερεύνηση και την εκμετάλλευση του θαλάσσιου βυθού και του υπεδάφους του («πρωτόκολλο υπεράκτιων δραστηριοτήτων»).

Άρθρο 2

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στην Επιτροπή.

Βρυξέλλες,

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος